

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul Legii pentru completarea
Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Legii pentru completarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 este elaborat de Ministerul Justiției cu suportul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul Legii pentru completarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 este elaborat în vederea executării Planului măsurilor pentru combaterea și prevenirea răspândirii pestei porcine africane (PPA) pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat la ședința Comisiei pentru Situații Excepționale la data de 19 septembrie 2018.

Situația epizootică în Republica Moldova la PPA devine tot mai alarmantă, în pofida acțiunilor concrete realizate în acest sens. Astfel, dacă în anul 2016 au fost înregistrate în total 2 focare de PPA, în 2017 fiind înregistrate 7 focare (dintre care 3 au fost înregistrate la mistreți), constatăm că pînă la 21 septembrie 2018 au fost deja înregistrate 23 focare de PPA.

S-a constatat că principala cale a infectării porcilor sunt produsele alimentare introduse fraudulos în țară cu bagajele călătorilor. Din cauza tăinuiri intenționate despre îmbolnăvirea animalelor și refuzul de colaborare cu organele competente boala s-a răspândit, provocând apariția multiplelor focare avînd drept consecință cauzarea de daune semnificative atît proprietarilor de animale cît și statului.

Cu toate că Guvernul a interzis prin Hotărîrea Guvernului nr. 1115 din 07.10.2016 cu privire la unele măsuri de prevenire a introducerii pestei porcine africane, importul din Ucraina:

- 1) al animalelor vii receptive la virusul pestei porcine africane (porcii domestici și mistreți);*
- 2) al materialului seminal, ovulelor și embrionilor proveniți de la animale receptive la virusul pestei porcine africane;*
- 3) al cărnii, preparatelor din carne, produselor din carne și al oricăror alte produse care conțin carne provenită de la animale receptive la virusul pestei porcine africane;*
- 4) al produselor și subproduselor de origine animală provenite de la animale receptive la virusul pestei porcine africane;*
- 5) al materiei prime pentru furaje, furajelor combinate, furajelor complementare, preamestecurilor și furajelor complete,*

de atunci și pînă în prezent au fost înregistrate peste 10 mii de tentative de introducere frauduloasă a produselor interzise și au fost confiscate peste 17,570 kg de carne și produse din carne.

În pofida existenței interdicțiilor statuate de Guvern, persistă la cote destul de înalte tendința de introducere în țară a produselor alimentare interzise. Astfel, în anul curent, au fost documentate peste 5 893 de tentative și au fost confiscate și distruse peste 9 800 kg de produse.

Un caz relevant este și apariția focarului de PPA în s.Mereni (raionul Anenii Noi), cauzat de ignoranța cetățenilor, care au provocat apariția bolii prin produse infectate aduse din Ucraina. Aceste acțiuni premeditate au putut să cauzeze distrugerea întregii ramuri a creșterii porcilor, avînd în vedere că în această zonă sunt concentrate cele mai multe ferme de creștere

a porcilor. O situație similară s-a produs în România, unde boala a pătruns în cea mai mare fermă (a doua după mărime din UE), și a fost necesar de sacrificat peste 140 mii porci în scopul eradicării bolii.

Din cauza neglijenței, precum și a unor acțiuni premeditate, statul suportă sume colosale pentru eradicarea focarelor de boli care adesea sunt greu de estimat. Cu titlu de exemplu, pentru eradicarea focarului din s.Mereni s-au cheltuit peste 205 800 lei.

În prezent se atestă lipsa unor prevederi sancționatorii pentru acțiunile de răspîndire cu bună-știință a bolilor infectocontagioase la animale și plante, fapt ce determină o reglementare în acest sens.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiectul de lege se propune completarea Capitolului IX „Infrațiuni ecologice” din Codul penal cu o nouă componentă de infracțiune - „**Articolul 235¹** Răspîndirea bolilor la animale sau plante”.

Astfel, va fi pasibilă de răspundere penală fapta săvîrșită cu intenție care a condus la răspîndirea unei boli infectocontagioase la animale sau plante pentru care se propune stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau închisoare de la 1 la 3 ani. Iar persoana juridică se propune a fi sancționată cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Aceiași faptă care s-a soldată cu îmbolnăvirea în masă a animalelor/plantelor sau cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari vor constitui agravante, pentru care se propune stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de la 650 la 1150 unități convenționale sau închisoare de la 3 la 5 ani, iar pentru persoana juridică - amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Precizăm că deși textul normei propuse este formulat la singular, prin „faptă” urmează a se înțelege nu doar *o acțiune sau inacțiune*, dar și *un cumul de acțiuni/inacțiuni* care au condus la răspîndirea *unei sau mai multor boli* la animale sau plante.

Referitor la mărimea pedepselor propuse, acestea sunt comparabile cu pedepsele stabilite pentru celelalte infracțiuni din capitolul enunțat.

Răspîndirea bolilor la animale sau plante este incriminată și în legislația altor state. În acest sens, sunt relevante prevederile art. 361 din Codul penal al Ungariei, capitolul 44 secțiunea 4 (a) din Codul penal al Finlandei, art. 230 din Codul penal al Bulgariei, art. 355 din Codul penal Român, etc.

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul legii nu necesită alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect nu necesită modificarea sau elaborarea unor acte normative noi.